

כך הפכתי לסופר

הרב ד"ר עמנואל שוחט

הסיפור שלי

סיפור מעורר השראה
לשולחן השבת

לזכות שמואל אליהו הכהן וזוגתו שרה יסכה וילדיהם:
שירה, אוריאל מנחם הכהן, הילה, אילה שיחיו אייזנברג
יהושע וזוגתו דינה ובנם מנחם איתן שיחיו גוטמן

המכונה 'האדמו"ר הזקן' - בתרגום לאנגלית, והוא הציג שאני אתרגם את החלק הקשה ביותר, את 'אגרת הקודש'. "אין סיכוי שאוכל לעשות זאת", אמרתי. אגרת הקודש עוסקת בנושאים עמוקים מתוך תורת הסוד, ואני מעולם לא למדתי קבלה. ואפילו אם הייתי מצליח לפענח על מה מדובר שם, איך הייתי יכול להסביר זאת באנגלית? הסכמתי לקחת חלק אחר מספר התניא, אבל לא את זה. התווכחתי על כך עם הרבי במשך כעשר או עשרים דקות, אבל הרבי לא היה מוכן לוותר. הוא מאוד התעקש. הוא ציטט את מאמר חז"ל: "חזקה הוא על חבר [אדם המוחזק כירא שמים ומדקדק במצוות] שאינו מוציא דבר שאינו מתוקן מתחת ידו".

"לשם כך עלי קודם כל להיות 'חבר'", עניתי מיד. הרבי צחק ואמר, "העובדה שאני מכנה אותך בתואר 'חבר' עשויה להתפרש באחת משתי פנים: או שאתה כבר חבר, או שיש בך הפוטנציאל להפוך לכוזה". בכך הוא שכנע אותי, והסכמתי לנסות.

אחרי שסיימתי את לימודי בישיבה, נרשמתי ללימודים באוניברסיטה. התכנית המקורית שלי הייתה ללמוד לתואר בהוראה, אבל אחרי חתונתי בשנת תשכ"ב (1961), שיניתי את דעתי, מאחר שנאלצתי לתת עדיפות לצורך המייד לפרנס את משפחתי. בדיוק עלתה אז הצעה עסקית מסוימת, מצד אחי הצעיר - והחלטתי לנצל את ההזדמנות. כתבתי לרבי על התכניות שלי, וביקשתי את ברכתו.

הרבי השיב במכתב ארוך ומפורט גדוש בעצות עסקיות - ממה חשוב להיזהר, וכן הלאה - ובסיומו כתב: "כל הנ"ל נוגע לאחריך. באשר לך, עליך להקדיש את כל זמנך ומרצך להשתלם בתורה ובלימודים כלליים".

ניסיתי להתנגד. כתבתי לרבי תוך ציטוט מאמר חז"ל, "אם אין קמח [כלומר: פרנסה], אין תורה". בתגובה הרבי הציע לי עבודה במרכז חב"ד, כך שתהיה לי הכנסה ולא איאלץ להפסיק את לימודי באוניברסיטה. התפקיד היה לתרגם ידיעות עבור סוכנות החדשות החב"דית (Lubavitch News Service) וכן לתרגם תכתובת של הרבי אל אנשים פרטיים.

קיבלתי את ההצעה, כמובן. העבודה עם הרבי התבררה כמעניינת ביותר. הוא היה עובר בדקדקנות על כל עבודתי, ומחזיר אותה אלי בצירוף הערות, בהן סימן היכן יש צורך להרחיב או לתקן. תחילה, היו הערות רבות, אך עם הזמן תפסתי מהן ההעדפות של הרבי בתחום הניסוח. הוא רצה שהדברים יהיו מנוסחים בצורה ניטרלית וחיובית; הוא תמיד שאף להימנע ממחלוקות ומעיוותים, ואחרי שקלטתי את הסגנון שלו, הוא נהג לסמוך עלי.

בשנת תשכ"ד (1964) קיבלתי את התואר הראשון, והתחלתי ללמד במקביל להמשך לימודי לקראת תואר שני במדעי הדתות ודוקטורט בפילוסופיה. באותה תקופה יזם הרבי את הוצאתו לאור של ספר התניא - יצירת היסוד של מייסד תנועת חב"ד, רבי שניאור זלמן

«

הרבי היה 'מפתח' לספריו של המגיד ממזריטש, שהיה מורו ורבו של אדמו"ר הזקן. אני נרתעתי מהעבודה הזו. חיבוריו של המגיד מתאפיינים בסגנון מאוד רחב ועמוק, ואינם קלים לקריאה או להבנה, ולכן לא הייתי מעוניין לבצע זאת. אבל הרבי לא הרפה. בכל פעם שעמדתי אתו בקשר, תמיד חזרה על עצמה השאלה: "מה עם המפתחות?"

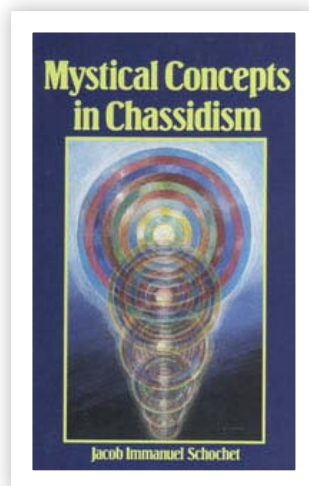
בתחילת שנת תשל"ח (1977), זמן קצר אחרי שהרבי סבל מאירוע לב, קיבלתי ממנו מכתב. היה זה פתק ועליו מילה אחת בלבד: "המפתחות?"

זה עתה חווה הרבי אירוע לב, הוא לא היה בקו הבריאות, וזה מה שהעסיק אותו?! ההכרה הזו טלטלה אותי.

התיישבתי והתחלתי לעבוד, ואף שקודם לכן לא הצלחתי להיכנס לעניין, עכשיו הכל הסתדר ובא על מקומו. השלמתי את החיבור בתוך חודשיים. המפתח המקורי התפרסם על פני כשלושים עמודים, אך אחר כך, אחרי ששבתי ולמדתי בעיון את כל תורותיו של המגיד, הרחבתי אותו למאתיים עמודים.

הייתי זקוק רק לדחיפה, והרבי ידע בדיוק מתי וכיצד ללחוץ על הכפתורים הנכונים. הנה הוא חלוש אחרי אירוע לב, ובמהלך אותו שבוע הוא לא הוציא שום מכתבים - למעט אולי שניים או שלושה - ואחד מאלו היה "המפתחות?"

הרב ד"ר עמנואל שוחט ע"ה, היה בר סמכא בנושאי פילוסופיה ומיסטיקה יהודית, וחסידות. הוא כתב ותרגם כשלושים וחמישה ספרים, כולל ביוגרפיות של הבעל שם טוב ושל המגיד ממזריטש. הוא רואין בוויילמינגטון, דלוואר, בחודש סיון, תשע"א (2011).

וראו זה פלא, ברגע שהתחלתי, נתפסתי לעניין. זה לא היה קל, אבל ממש שקעתי כולי בנושא. כדי לעשות את המלאכה כראוי, התחלתי ללמוד חסידות ברצינות לראשונה בחיי. בכל שנותיי בישיבה בקושי נגעתי בקצהו של אוצר הידע העצום המצוי במחשבת החסידות.

לקח לי שנתיים - עד שנת תשל"ו (1966) - כדי להשלים את התרגום. תוך כדי, היה עלי לקרוא ולהבין את ספר 'עץ חיים' וחיבורים נוספים העוסקים בקבלת האר"י, המקובל המפורסם מימי הביניים שהסבריו מהווים יסוד לכל המושגים העמוקים שבתורת החסידות. מעולם לא למדתי קודם לכן את הנושא הזה, ולפתע נאלצתי לקפוץ לתוכו ולשחות בו - כדי לאתר איך שהוא את מה שנדרש על מנת לתרגם כראוי את אגרת הקודש.

משום כך, החלטתי לכתוב הקדמה כללית לכתבי החסידות של אדמו"ר הזקן. אחרי שעשיתי זאת, הציע הרבי שאת החומרים הללו אנצל לא רק לכתובת הקדמה כללית, אלא שאפרסם גם חיבור מקיף בנושא. קיבלתי את עצתו, וכך נולד הספר *Mystical Concepts in Chassidism* - מושגים מיסטיים בחסידות.

בעקבות זאת, החל הרבי להאיץ בי בכל הזדמנות להמשיך לכתוב - לפעמים בלשון של דרישה, לפעמים בעדינות, ולפעמים בחביבות ובהומור - אבל תמיד דחק בי לכתוב עוד. בכל פעם שפגשתי אותו, הוא היה שואל, "מה קורה עם הספר הבא? אני מחכה זמן כה רב לספר נוסף!"

נעניתי לדרבון שלו, ושקעתי בכתיבה עד כדי כך שלפעמים - בשעה שתיים או שלוש לפנות בוקר - הייתה אשתי יורדת ושואלת "למה אתה עדיין ער בשעה כזו?" הייתי תפוס כל כולי בעבודה הזו ולא הייתי מסוגל להרפות. כך בסופו של דבר הספקתי לכתוב כשלושים וחמישה ספרים.

אחד החיבורים שהיה בעל חשיבות מיוחדת עבור

לזכות אבינו היקר הרב יעקב שי' מינסקי ולעילוי נשמת אמנו היקרה מרת שיינא באשע בתיה ע"ה הוקדש ע"י בנם ר' שניאור ויוכבד שיחיו מינסקי

השבוע לפני:

< תשמ"ב (1981) — בשיחה לילדים שנאמרה בשפה הרוסית, אמר הרבי כי את מנהג חלוקת דמי חנוכה יכולים לקיים אפילו ילדים, בכך שיתנו חלק מכספם לחבריהם ולקרוביהם.¹ כ"ה בכסלו

1 תורת מנחם תשמ"ב, חלק ב, עמ' 586

ההקדשות שלכם
מאפשרות את המשך הפצת הגיליון השבועי.

לפרטים נוספים
ולהרשמה לקבלת הגיליון השבועי בדוא"ל
כתבו לנו: sipursheli@jemedi.org

פריקט של

JEWISH EDUCATIONAL MEDIA

sipursheli@jemedi.org | myencounterblog.com | 03-9608018
784 Eastern Parkway | Suite 403 | Brooklyn, NY 11213
© כל הזכויות שמורות 2015